

[Grünbaum.]

landbruget, men det er på grund af den særlige form, den har fået. I øvrigt skal jeg ikke gå ind i det spørgsmål.

Det, der kalder mig frem, er påstandene fra alle 3 ordførere for regeringspartierne om, at det var jo i virkeligheden noget, man havde lavet allerede under den forrige regering, dels ved at gennemføre halvårsordningen for landbruget, dels ved, at man havde forhandlet på basis af, at der skulle være sådanne gunstigere regler af hensyn til landbrugets likviditet. Det må jeg bestride, det er ganske forkert. Det er rigtigt, at landbruget på et vist tidspunkt har fremført disse synspunkter om, at man ønskede en vis likviditet. Det har aldrig nogen sinde været anerkendt fra den forrige regerings side, og det har aldrig nogen sinde været drøftet i udvalget, at man skulle gøre noget specielt af den grund. Og det er jo noget vigtigt.

Det er sagt af hr. Haunstrup Clemensen, at det var for at sikre landbruget en større driftskapital, at de fik et halvt år, og det er sagt af hr. Henry Christensen, at dette med den øgede likviditet lå bagved. Nej, det, der lå bagved, det var jo, at man tog et ganske stort hensyn til de særlige regnskabsforhold inden for landbruget. Jeg skal da indrømme, at jeg har altid været i tvivl om, hvorvidt dette argument var særlig holdbart, når man sammenligner med, hvad en kolonialkøbmand eller en håndværker skal præstere i momsregnskab; men det blev meget stærkt fremført fra landbrugsside i sin tid; man havde ikke konsulenthjælp, man var ikke vant til selv at foretage disse regnskabsopgørelser, og derfor blev det altså et halvt år, hvortil yderligere kom, at den forrige regering gav landbruget, jeg tror, det var 1½ mill. kr. om året til ansættelse af særlige konsulenter, der kunne hjælpe dem med regnskabet. Men det er altså baggrunden, og det har intet som helst med likviditeten at gøre.

Jeg kan da sige, når hr. Svend Haugaard nævner de to måneder — landbruget har altså 1 måned mere nu til selve afregningen end de andre erhverv — at det er jo noget rent teknisk. Det var ønsket af tolddepartementet, at disse indsendelser, angivelser og hvad dertil hørte, ikke blev bunket sammen allesammen for hele landet på én gang, og

derfor delte man det i de to portioner, og det var ikke noget særligt hensyn til landbrugets likviditet, der lå bag det, men noget rent teknisk, for at datamaskinerne ikke skulle drukne i arbejdet. Landbrugerne har en fordel i øjeblikket, de har et halvt år; og de har den ene måned mere, de har den særlige konsulenthjælp, og de er i sig selv begunstiget i øvrigt som erhverv derved, at de jo fortrinsvis sælger mod kontant og køber på kredit. Jeg tror, det er rigtigt, når jeg siger, at landbruget vel nok er det erhverv, der er blevet mest begunstiget af momsordningen.

Hr. Henry Christensen var inde på, at det havde været et væsentligt argument, at erhvervslivet skulle have denne yderligere likviditet. Ja, men det har landbruget sandelig også fået; landbruget er vel nok det erhverv, der har fået den største begunstigelse ved momsens gennemførelse, fordi man, som jeg sagde, sælger mod kontant og køber på kredit. Jeg må altså derfor fastholde, at vel kan man argumentere for, at landbruget skal hjælpes, og der er altså også nogen her i dag, der har argumenteret for, at det skal ske på denne måde; men man kan ikke henvide til, at der af den forrige regering er taget det særlige hensyn ved disse ordninger, at der skulle gives landbruget en større likviditet. Det er ikke rigtigt.

Finansministeren (Poul Møller): Ja, jeg er jo desværre ikke i den situation, at jeg kan takke alle ordførere for velvillig behandling ved dette lovforslags første behandling; der var måske ikke så forfærdelig megen varme omkring det i det hele taget, og det må jeg naturligvis beklage. Jeg vil da også gerne slutte mig til de ordførere, der har sagt, at dette er en nødløsning, som ikke er ideel; det tror jeg heller ikke regeringen mener den er; men landbruget befinder sig i en situation, hvor også nødløsninger har deres ret.

Der er jo talt om, ikke mindst fra hr. J. O. Krag's side, at man kunne have gennemført en mere åben ordning, der sagde, hvad der var tale om. Hvis man læser min fremsættelse igennem, tror jeg, man vil se, at det ikke er skjult, at dette lovforslags baggrund er, at man vil støtte landbruget og prøve på at sikre det en øget likviditet